

nieuws uit België

Wederom spreeuwenmoord in België

Ook in 1978 werden weer een groot aantal Spreeuwen op hun slaapplaatsen in België met dynamiet vernietigd.

De acties werden uitgevoerd door het Ministerie de l'Agriculture et l'Horticulture, rue de Stassart, 1050-Brussel te op 4 juli 1978 te Boneffe, op 18 juli 1978 te Branchon, op 26 juli 1978 te Jeneffe en 28 juli 1978 te Sart-Melin. Het aantal gedode Spreeuwen wordt dit jaar door minister A. Humblet op 120.000 exemplaren geschat.

Jacht en Natuurbeheer

De Werkgroep voor de Jachtopleiding en Studiedagen van de Koninklijke Sint-Hubertus Club van België (Jan Jacobsplein 1, 1000 Brussel) hield op 3 juni 1978 te Brussel een Eerste Studiedag 'Jacht en Natuurbeheer'. De voordrachten welke op deze dag werden gehouden zijn in een gestencild verslag bijeengebracht. Prof. dr. Ernst Schäfer (W.-Duitsland) sprak over 'Rehwild und Umwelt', ir. S. de Crombrugge over 'Vijf jaren ervaring inzake toegepaste wildbiologie in de Hoge Venen', ir. J. M. L. Swartenbroekx sprak over 'De jachtopleiding in België' en dr. ir. R. Baurant over 'Het eerste jacht-examen in België'. Na de lunch spraken E. Kesteloot over 'Jacht en natuurbeheer' en Paul Wijndale over 'Het beheer van een hazenjachtveld'.

Het gestencilde verslag bevat 29 pagina's, terwijl de voordrachten alle in de Nederlandse taal zijn weergegeven.

Belgisch geld voor Frans reservaat Cap Sizun

Mark Dubrulle, Nationaal secretaris van de Bond Beter Leefmilieu/Interenvironnement heeft een cheque van 125.000 Belgische francs overhandigd aan de heer Yves Brien, algemeen conservator van de natuurreservaten onder het beheer van de 'Société d'Etude et de Protection de la Nature en Bretagne', als blijk van de Belgische solidariteit met de Bretonse natuurbeschermingsverenigingen. Dit bedrag vertegenwoordigt de giften van enkele honderden particulieren die gevolg hebben gegeven aan de oproep van enkele Belgische organisaties na de dramatische scheepsramp van de 'Amoco Cadiz' in de nacht van 16 op 17 maart 1978. Hiervan werden 35.000 Belgische francs bijeengebracht door de Coördinatie-Comité voor de Bescherming van Vogels (CCBV) te Brasschaat. Het geld zal worden bestemd voor een permanente tentoonstelling bij het ornithologisch natuurreservaat wan Cap Sizun (Pointe du Raz) in Bretagne, waar elk jaar

circa 40.000 bezoekers komen. Het publiek zal op deze tentoonstelling worden ingelicht over en geïnteresseerd voor de vervuiling van de zee door olierampanen. De totale kosten van het actieproject worden op ongeveer 800.000 Bfrcs. geraamd.

De Bond Beter Leefmilieu heeft samen met Franse milieurorganisaties onlangs een Europese petitie gelanceerd om 16 maatregelen te eisen inzake preventie, informatie en sancties bij zeevervuiling door olietankers. Exemplaren van deze Europese petitie kunnen aangevraagd worden op het secretariaat van Bond Beter Leefmilieu, Aarlenstraat 25, 1040 Brussel, België, tel. 512.30.10.

Beneluxovereenkomst jacht en vogelbescherming

Aan het parlement is aangeboden het Protocol tot wijziging van de Beneluxovereenkomst op het gebied van jacht en vogelbescherming. In de overeenkomst van 1970 was gesteld dat de drie landen overleg zouden plegen over de toegelaten jachtmiddelen en -wijzen.

In het Protocol is nu neergelegd dat:

- 's nachts niet gejaagd mag worden
- alleen met bepaalde wapens en munitie gejaagd mag worden
- op bepaalde wildsoorten alleen volgens een goedgekeurd afschotplan gejaagd mag worden (met name op grofwild).

Sedert de jongste wijziging van de Nederlandse Jachtwet golden deze voorwaarden in ons land al.

Thans zullen zij ook in andere Beneluxlanden gaan gelden.

Het Wieltje

In het tweemaandelijks contactblad van Wielewaaljongeren, Jeugdbond voor Natuurbeleving & Natuurbehoud (Wielewaalhuis, Graatakker 11, 2300 Turnhout) lezen we in de 8e jaargang, nr. 4-5, november 1977 over een studie van nachttrek van Koperwiek en Zanglijster gedurende oktober 1977 (door Bettens Frank), resultaten van een mid-wintertellingen 1975-1977 van waadvogels aan de Belgische kust en de Beneden-Schelde (in 1977 totaal 5659 vogels in 16 soorten) door Herman Voet & Mark Beeuwe. Over de Bruine Kiekendief in het rietmoeras De Maatjes op de Belgisch-Nederlandse grens bij Zundert en Kalmthout schrijft Richard Vergaelen.

Nieuwjaarskaarten

Wederom zijn er vijf gekleurde gelukwenskaarten verkrijgbaar met kleurenfoto's van de bekende Belgische vogelfotograaf Dominique Arnhem.

Voor f 5,— (verzendkosten inbegrepen) ontvangt u met ingang van november:

5 gekleurde gelukwenskaarten + 5 briefomslagen

1 zakkalender van het CCBV.

U steunt hiermede het prachtige werk van onze Belgische vrienden die door hun activiteiten zich nog meer kunnen wijden aan een betere bescherming van onze gevleugelde vrienden.

De prijs van de dubbele kaarten is bijzonder laag en de kwaliteit van de kleurenfoto's is bijzonder hoog.

Wacht niet tot de feestdagen voor de deur staan. Verleden jaar werd de gehele oplage wegens enorm succes volledig uitverkocht!

Eén der afbeeldingen van vijftalige gekleurde nieuwjaarskaarten is een Notenkraaker.

Foto: Dominique Arnhem.

Dit maal zijn het afbeeldingen van Goudvink, Bergeend, Notenkraaker, Waterhoen en Bijeneter.

Stort per serie f 5,— op postrekening 96 44 72 t.n.v. Adm. Het Vogeljaar te Delft met vermelding hoeveel sets nieuwjaarskaarten van 5 stuks u wenst te ontvangen.

Correspondentie hierover alleen met het Coördinatie-Comité voor de Bescherming van Vogels (CCBV), Durentijdele 8, B-2130 Brasschaat, België, tel. 090-3231 630 465.

Noordse Nachtegaal (*Lucinia luscini* (L.))

Ondanks alle correcties is in het vorige nummer tóch het 'zetduiveltje' aardig aan de gang geweest. Zowel in de titel (pagina 179) als in de literatuuropgave (pagina 182) is de Latijnse naam van de Noordse Nachtegaal foutief gespeld. In de inhoud treffen we de juiste naam aan. Geen enkele blaam voor de auteurs van het artikel! Op pagina 182 moet in de 1e kolom in de 3e regel het woordje 'omweg' gelezen worden voor 'omvang'. In de 8e regel van de 2e kolom moet er 'volgens' voor 'vervolgens' gelezen worden.

Sterfte onder jonge Torenvalken

Sinds juni 1978 werden dode jonge Torenvalken bij de Werkgroep Vogelsterfte ter onderzoek aangeboden. Het aantal ingezonden dieren was aanvankelijk gering. Sinds half juli trad echter een sterke stijging op. De sterfte werd vrijwel door het gehele land waargenomen. Aangezien het aantal ingezonden dieren echter sterk afhankelijk bleek van de activiteit van plaatselijke asielhouders konden geen conclusies getrokken worden over de verdeling over het land, waarschijnlijk was de sterfte in Noord-Holland, de Waddeneilanden en Friesland het grootst. Een zelfde verschijnsel werd in de winter van 1976-'77 gezien. Het verschijnsel werd toen 'normale wintersterfte' genoemd. Bij de dieren werden uitputtingsverschijnselen waargenomen (vermagering 'vreemd' voedsel in de maag, zware parasitaire infecties). Het zelfde syndroom werd nu midden in de zomer waargenomen.

Het weinig opgenomen voedsel bestaat voornamelijk uit insecten, (kevers, libellen) maar ook wel uit plantendelen zoals zaad, bessen en zelfs gras.

Bij geen enkel dier met uitputtingsverschijnselen werden muizenresten aangetroffen (wel voedsel uit het asiel). De waargenomen parasitaire infecties bestonden voor het merendeel uit coccidiosis (*Iso spora*). Ook werden infecties met spoelwormen, Initwormen en trematoden gezien. Slechts enkele dieren waren vrij van parasitaire infecties.

Duidelijk is dat de dieren geen muizen meer gevangen hebben omdat er een absoluut of relatief muizentekort is, of de dieren door parasitaire infecties zodanig verzwakt zijn, dat zij geen muizen konden slaan. Het behoeft geen betoog dat bij voedseltekort, de minder ervaren jonge vogel eerder in de zorgen komt dan een ouder dier, dat mogelijk ook al heeft geleerd iets anders te slaan.

Het gehele uitputtingssyndroom is te beschouwen als een natuurlijke selectie, die geen gevaren voor de totale populatie met zich meebrengt. De wetenschappelijke interesse gaat uit naar de verhouding tussen muizen en valkenstand en naar de vraag wat was er eerder de honger of de coccidiosis (*Iso spora*). Het blijkt dat bij *Iso spora* gastheer-wisselingen kunnen optreden. De juiste determinatie van de tussen-gastheer staat dan ook in de volle belangstelling van de werkgroep. De welgehoorde mening dat valken coccidiosis afkomstig zou zijn uit de pluimvee-industrie is volkomen ongegrond, omdat het hier gaat om een geheel ander soort. Het onderzoek wordt voortgezet doch zal nog geruime tijd in beslag nemen.

- Drs. Th. Smit & Th. Bakhuizen, Centraal Diergeneeskundig Instituut, afdeling Pluimveeziekten, Oude Rijkstraatweg 43, 3941 BP Doorn of postbus 43, 3940 AA Doorn, tel. 03430-3641.